



5 Emília Rigová, performance v rámci vernisáže výstavy Revive/Purano Hangos, Artivist Lab, Praha 2020, foto: Adam Sochorec.

KNIHOVNA DESIGNU V DOBĚ

PANDEMIE:

KRÁSNÁ JIZBA 1927-1948 / DESIGN

PRO DEMOKRACII, DESIGN BY

ACCIDENT / FOR A NEW HISTORY

OF DESIGN, THE TERRAFORMING,

SPECULATIVE EVERYTHING,

ALTERNATÍVNA SLOVENSKÁ GRAFIKA,

ANDREJ, OBRAZ / RÁM / PRIESTOR

1 MAREN KARLSON

2 JIŘÍ PROCHÁZKA

3 OVERVIEW FACT

4 MICHAL KINDERNAY

5 EMÍLIA RIGOVÁ

6 O ČEM MLUVÍME, KDYŽ MLUVÍME

O RODINĚ

7 DALIBOR BAČA

8 ANDRÁS CSÉFALVAY

9 TRNAVSKÍ TYPOGRAFI

10 PETER KORČEK - TICHÉ MESTO

11 EKOLÓGIA KRAJÍN DUCHOV

1 <http://25fps.cz/2020/quick-view-jiri-prochazka/>

2 FLUSSER, Vilém. *Za filosofií fotografie*. Vyd. 2., upr. Překlad Josef Kosek, Božena Koseková. Praha: Fra, 2013, 103 s. Vizualní teorie. ISBN 978-80-86603-79-7., s. 37.

4 Michal Kindernay
Galerie Jelení, Praha
Tereza Záchová

Týmová práce. Tak bychom mohli na první pohled vnímat záměr vzniku poslední výstavy Michala Kindernaye. Kromě toho, že na představovaném časosběrném zvukovém materiálu pracoval spolu se Sárrou Vybíralovou, textem jej na výstavě kurátorované Gabriellou Kotíkovou uvádí Mariana Serranová. Tato početná spolupráce se nadto neomezila pouze na lidské subjekty, ale zapojila také „neživou“ složku přírody a času.

Kindernay jako autora charakterizují různé interaktivní aplikace, ať již využívající různé senzorické vstupy, nebo senzorické zvuky. Přesnější by však bylo vyzdvihnout jeho audiovizuální instalace, které implementují oblast umění, technologie a vědy dohromady. Je to také jeden z mála tvůrců, kteří systematicky a dlouhodobě reflektují problematiku environmentálních otázek u nás. V nedávné době na sebe upozornil například projektem *Heliofilie*, který zobrazoval sekvence obrazu počasí jednoho daného měsíce.

Co však sděluje aktuální *Calendarium Cæli MMXIX*? Jedná se o abstraktní vizuální formu projekce, převážně laděnou do modrých tónů. Občas v obraze můžete rozeznat jasně rozkvetlé sakury (tedy pokud obraz divák sleduje pečlivě), které se objevují ve vertikálních pásčích za sebou. Časosběrný projekt se zaznamenával po dobu jednoho solárního roku v syntéze 24 hodin po dobu 12 měsíců dohromady 365 dnů. Vertikální schéma znázorňuje sekvenci snímků oblohy. Vedle promítaného obrazu je pak umístěn starý vytáčený telefon, ze kterého se poměrně nahlas linou jednotlivé „historiky“ nahodilých činností z daného roku od různých osob – tedy jejich hlasů. Tento moment považují za „moment pnutí“ – objektivní vizuální schéma, které je prakticky nečinné, se dostává do rozporu se subjektivně laděným, neřazeným pocitovým záznamem zvuku. Objektívni a subjektivní proces tak autor klade jako paralelu k času

cyklickému a času astronomickému. Prostor galerie můžeme tedy považovat za obzor, který staví diváka doprostřed a vy pak celou situaci sledujete jakoby sesohra. Že lze vše v nepatrné míře přirovnat k existenci člověka na Zemi, můžeme shrnout i slovy Mircea Eliadeho: „Přestože je naše bytí prostorově a časově omezené, překračujeme přírodní dění poznáním a svobodou.“

5 **Emília Rigová**
Artivist Lab, Praha
Natálie Drtinová

Revive/Purano Hangos (Old Voices Revival), project of the artist Emília Rigová was presented in early June by Prague gallery Artivist Lab. The gallery is based at Kampus Hybernská and led by artist, curator and activist Tamara Moyzes. Emília Rigová has started her work on the project two years ago during her art residence in New York, and even the vernissage did not mean its completion. It is because Revive/Purano Hangos is a kind of processual project, growing with every visitor-participant, and every record of their attempts to reproduce long forgotten Romani song Aven, aven, ó žandára/ Cops caught us all. Every record is filed into the project's archive.

At the heart of the exhibition, there is a mechanized piano with notes, playing one strophe of the mentioned song again and again. The old score lying on the piano is the only musical aspect of the song that survived until now. Paradoxically enough, because the song was always played by ear, the score does not reflect its rhythm and consequently it ceases to capture its essence. The verses: “The Cops caught us all to shave our hair. Do not shave my hair, yaaay, I will rather go to the camp!” come from the WW2. Along with sharp sound of the piano mechanism, they frostily remind mechanized genocide of the overwhelming majority of local Romani community. The appeal on gadzhe, i.e. members of white majority, to revive the song, giving their voices to the above words is a strong gesture full of symbolics. It reminds us, that we did not yet commemorate Romani victims, and thereto we did not fully recognize it. This fact is pointed out with a marble desk in the corner of the gallery with the mentioned verses carved into it and covered with stone dust. The appeal on the gadzhe is emphasized with a masonry chisel lying beside the desk.

Even in the case that Emília Rigová would once declare her project finished, rediscovering Roma culture and commemorating Roma Holocaust victims is not a finish-able project – especially because these processes have not yet started properly.

o rodině
Dům umění Ústí nad Labem
Barbora Hájková

V názvu výstavy nastíněná otázka otevírá různé roviny tématu rodinných vztahů, o kterých lze přemýšlet jak v osobním, tak ve společenském kontextu. Výstavní projekt připravila během uplynulého semestru Maro Hajrapetjan pod vedením Michala Kolečka v rámci Kurátorského workshopu na Fakultě umění a designu. Ke spolupráci přizvala především umělce s vazbami k ústecké vizuální scéně. Zařazeno je zde však i video mezinárodně uznávané Anny Daučíkové nebo skupiny Matky a Otcové.

Prezentovaná díla představují vesměs osobní až intimní zpodobnění umělců týkající se jejich vlastních prožitků – práce absolventů Fakulty umění a designu Miroslava Haška a Sylvie Francové dokonce zobrazují členy vlastní rodiny. Dany Vigil pomocí narace reflektuje vzpomínky rodičů na jejich svatební den. V případě díla Lenky Klodové vnímáme zpodobnění oslovených (pro návštěvníka však anonymních) osob, které se vyjadřovaly ke vzpomínkám a pocitům doprovázejícím jejich rozvod. Abstrahovaná prostorová textilní instalace Markéty Oplištilové nenesou znaky konkrétních událostí, každopádně umožňuje návštěvníkovi faktický prostor k zamyšlení nad vlastním prožíváním v rodinných vazbách. Za výrazný moment projektu považují odhalení intervenující sochy *Právo na lásku* vytvořené skupinou Matky a Otcové. Výstava se posouvá mimo stěny galerie a vybírá si velice vhodný veřejný prostor k jejímu rozšíření. Matky a Otcové reflektují normalizační dílo *Rodina* Ivana Záleského umístěné v atriu Magistrátu města Ústí nad Labem. Umělci sarkasticky komentují vliv státního aparátu na základní společenskou jednotku – nukleární rodinu – vytvořením dalších dvou figur, které reprezentují úředníky nebo právníky. Magistrát si tak pravděpodobně nevědomky kálí do vlastního hnízda. Navíc v kontextu lokace Domu umění působí téma rodiny



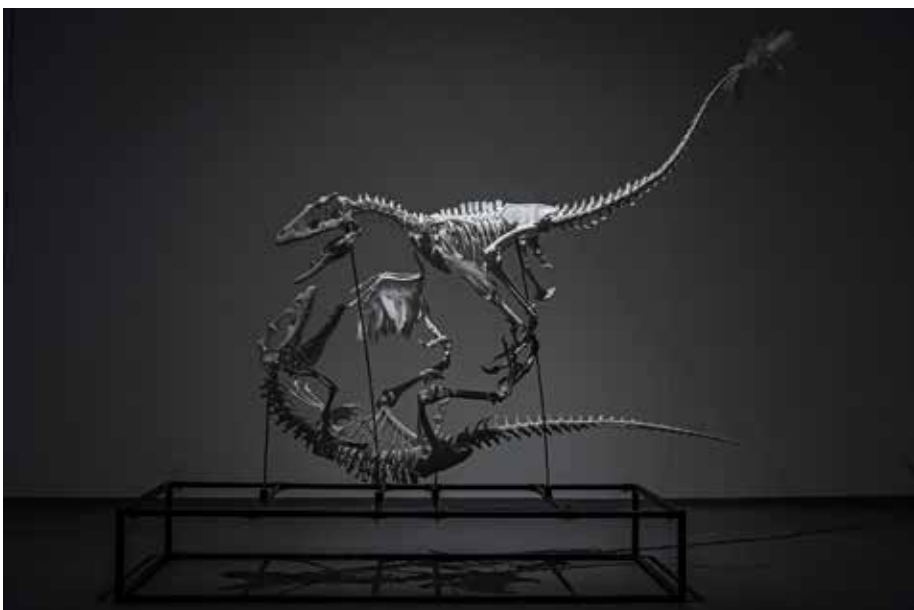
5 Emília Rigová, pohled do instalace výstavy, Artivist Lab, Praha 2020, foto: Tamara Moyzes.



6 Markéta Oplištilová, *Jádro*, 2020, Dům umění Ústí nad Labem, foto: Jiří Dvořák.



7 Dalibor Bača, *Za kulisou*, 2020, Galerie moderního umění, Hradec Králové, foto: Zoran Ujević.



8 András Cséfalvay, *Triumph of Feathers*, 3d print, PLA, 2,60 m, SODA Gallery, Bratislava, foto: Adam Šakový.